

Válaszok Szenthe István "Csacskaságok csöppnyi csokra a "Karsztfejlődés IX." mezejéről" c. poszteréhez, amelyet bemutatott a X. Karsztfejlődés konferencián, 2007 március 24-én.

Tisztelt Konferencia szervezők,
Tisztelt Olvasók!

A 2007. márciusi Karsztfejlődés konferenciára Szenthe István Úr, a fenti címmel ígért egy posztert. Poszter helyett egy, két A4-es lapból álló, összesen 4 oldal terjedelmű anyagot osztott szét a konferencia néhány résztvevőjének.

Bevezetésként egy gondolatot szeretnénk idézni Szenthe Istvántól amelyet a X. Karsztfejlődés konferencián tartott előadásunk utáni hozzászólásában ismertetett: *"ha a zöldségesnél egy zacskó körtét veszek akkor arra számítok, hogy körtét kapok és nem szilvát... az előadásban mást kaptunk, mint amit a szerzők a címben ígértek..."*. Érdekesnek tartjuk, hogy ezt a megjegyzést pontosan az a Szenthe István célozta nekünk, aki saját maga is mást adott, mint amit ígért a programfüzetben és az absztrakt kötetben! Hiszen a konferenciák világában a "poszter" egy tudományos vitára alkalmas bemutatása a gondolatoknak, eredményeknek, amelyet egy sajátos műfaj határoz meg, mind tartalmában mind formai megjelenésében. Szenthe István Úr által az előadás szünetében kiosztott fénymásolt A4-es papírlapok sem formájában, sem tartalmában nem felelnek meg a konferencia poszter, mint műfaj, által "meghatározott" követelményeknek, tehát ez semmilyen formában nem tekinthető poszternek. Ez a súlyos műfajsértés meggátolt minket abban, hogy a konferencián építő jellegű tudományos vitát folytassunk, mint a "poszternek" nevezett A4-es fénymásolatban terjesztett iromány megszólítottjai. Ezért kénytelenek vagyunk minden rendelkezésünkre álló eszközt felhasználnia arra, hogy érdemben reagáljunk Szenthe István Úr állásfoglalására. Kérjük Veres Márton, mint a konferencia sorozat főszerzőjét, a kötetek szerkesztőjét, hogy a konferencia következő kötetében adjon lehetőséget álláspontunk megjelenítésére, természetesen a "poszter" szerzőjének is eljuttattuk véleményünket.

Nehéz tárgyilagosan válaszolni egy olyan vita anyagra amely személyeskedő megjegyzésekkel teletűzdelt, a tudományos viták íratlan szabályait nem tartja be. Ennek ellenére megpróbálunk tárgyilagosan reagálni Szenthe István Úr megjegyzéseire.

A konferencia kötetben megjelenő cikk egy sajátos műfaj, amely műfaj legfontosabb jellemzője a tömör megfogalmazás, hiszen a kötetben megjelenő publikációknak terjedelmi korlátai, valamint formai sajátosságai vannak (például csak olyan irodalom tüntethető fel az irodalomjegyzékben amire tényleges hivatkozás történik! Mivel a konferencia kötet nem egy bibliográfia). Ezek olyan műfaji elemek amely meghatározzák a nyelvezetet és egy olyan tárgyalásmódot amely miatt nem hasonlítható össze akár egy diploma dolgozattal, vagy egy doktori értekezéssel, vagy akár egy terjedelem korlát nélküli részletes kutatási jelentéssel. Ezen műfaji bélyegek miatt fogalmaztunk röviden és tömören. Bízva abban, hogy ez még nem megy az egyértelműség rovására (ezért alkalmaz a kötet szerkesztő szakmai lektort, aki ezen hibákra fel hívja a szerzők figyelmét). A téma amit feldolgoztunk két éves munka eredménye, így azt csak jelentős rövidítésekkel lehet néhány oldalban bemutatni.

A következőkben a Szerző néhány észrevételére részletesen reagálunk (a bekeretezett részek az eredeti "poszterből" kerültek bemásolásra, az áthuzott szövegrészek a kivágás miatt bent maradt részek amelyek a Szerző előző illetve következő gondolatához tartoznak):

1. Ne foglalkozzunk olyan hellyel, amit szinte mindenki aki a Baradla-barlangot bejárta ismer.

~~Hogy hogy jön ez ide? Ne foglalkozzunk olyan hellyel, amit szinte mindenki, aki a Baradla-barlangot bejárta ismer. ~~Főként foglalkozzunk a laboratóriumi~~~~

Mindenek előtt szeretnénk idézni a kötetben megjelent cikkünk bevezetőjéből:

"2002-ben eredetileg a barlangi radon forrásának azonosítását célzó kutatásokat kezdtünk ... A minták elemzése közben olyan eredményeket kaptunk amelyeket a jelenlegi ismereteink alapján nem tudtunk magyarázni."

A fenti bevezető úgy gondoljuk elég egyértelműen meghatározza azt a célt amely miatt a munkát elkezdtük és vettük a mintákat. Ezért nem értjük a szerző következő észrevételét sem: **"De nem ez a legborzalmasabb az egész "helyszíni megfigyelésben" ahogy a cikk nevezni meri a tevékenységet: a fúrások egy olyan anyagba mélyültek le, mely a fúrások helyétől 3-5 méterre egy kitűnő feltárással vizsgálható"**

Illetve:

"... már tájékoztat a földtani használhatóságról, ha a cél nem csupán egy "furat" készítése"

A bevezetőben említett cél, illetve a kötetben megjelent másik cikkünk együttes értelmezésével (amelyre utalunk is a cikk bevezetőjében): *"A legjobban értékelhető, a München-átjárónál mélyített fúrást választottuk abból a szempontból is, hogy a radon-mérő berendezés is ebben a fúrásban helyezkedik el."*

Ezen két idézet saját cikkünkől megvilágítja, hogy a Szerző jól látja, a cél valóban "csupán egy "furat" készítése" volt, pontosan abból a feltevésből kiindulva, hogy a helyszínt mindenki ismeri, így nem szükséges részletes alapkutatási szintű fúrás leírás és alapvizsgálatok készítése. A cikk bevezetőjében kiemeltük, hogy a minták feldolgozása közben kellett megállapítsuk, hogy a szerző által említett: **"Ne foglalkozzunk olyan hellyel, amit szinte mindenki, aki a Baradla-barlangot bejárta ismer"** kijelentés egyszerűen nem igaz. Nem igaz, hogy akár a Baradla-barlangot akár a Münnich átjáró környékét "mindenki ismeri", egyetlen egy cikkünk leadásával nagyjából egy időben, illetve egy később, megjelent publikációt találtunk a témában (Bosák et al. 2003¹, Bosák et al. 2004²)! Amelyet akkor értelemszerűen nem volt módunk tanulmányozni, érdekes egybe esés – és nem szeretnénk itt tudománytörténeti kérdésekbe belefolyni –, hogy az általunk vett minták és a Móga János és társai által vett minták röntgen vizsgálatai (amelyek eredményeiről a Ljubljában 2004-ben megjelent cikkben olvashatunk) egy időben ugyanabban a laboratóriumban készültek! Csak feltételezni tudjuk, mivel a Szerző nem közöl irodalmi hivatkozást, hogy a Szerző is erre a munkára gondol:

A földtani vizsgálódásunkban kiemelt is jelesebb nevelésű fel kell, hogy tűnjön, hogy a München átjáróban mintavételre és vizsgálódásra felkészíthetetlen azonosítható. Ennek ellenére a cikkben, annak irodalomjegyzékében semmi nyoma annak, hogy ott a szerző előtt bárki is földtudományi jellegű munkát végzett volna, pedig végzett meghívás nem is akármilyet! A nyomon követhető és ELTE Földrajzi Tanszék irányába vezet. ~~Je ne s'agit pas d'un travail de terrain et de mesures in situ.~~

¹ Bosák, Pavel – Móga János – Kadlec, Jaroslav – Pruner, Petr – Chadima, Martin: Előzetes beszámoló a Baradla-barlangban végzett paleomágneses vizsgálatokról (Karsztfejlődés VIII pp.297-307, Szombathely 2003)

² Pavel Bosák – Helena Hercman – Jaroslav Kadlec – János Móga – Petr Pruner: Paleomagnetic and U-series dating of cave sediments in Baradla cave (Acta Carsologica 33/2, Ljubljana 2004)

Miután a Szerző itt csak céloz, mi egyetlen egy cikket találtunk amelyben a Münnich-átjáró, Ljubljana, illetve az ELTE is szerepel, ez pedig a következő: "PALAEOMAGNETIC AND U-SERIES DATING OF CAVE SEDIMENTS IN BARADLA CAVE, HUNGARY DATA CIJE JAMSKIH SEDIMENTOV S PALEOMAGNETNO IN URAN TORIJEVO METODO V JAMI BARADLA NA MADŽARSKEM, PAVEL BOSÁK & HELENA HERCMAN & JAROSLAV KADLEC & JÁNOS MÓGA & PETR PRUNER". Az idézett cikk megjelent: 2004(!)-ben, Ljubljanában a Acta Carsologica c. folyóirat 33/2 számában, a kiadvány megjelenésének pontos időpontját nem sikerült megtudnunk (az Internetes változat 2004.12.20-án jelent meg), azonban mindenképpen 2004 május után jelent meg a nyomtatott változat is, mert találtunk benne egy 2004 májusában tartott szimpóziumról egy beszámolót. Ennek alapján megállapíthatjuk, hogy ez a kiadvány mindenképpen az után jelent meg, hogy a Karsztfelődés IX. kötetéhez 2004 áprilisában leadtuk a kéziratot. Ennek következtében a "poszter" szerzőjének megjegyzését helytelennek tartjuk, az a bemutatott időpontok tükrében nem fedi a valóságot!

Korábban a MÁFI mélyített egy fúrást a mi vizsgálati területünk közelében (pontosan ez a fúrás vezetett oda minket, hogy itt kellően vastag üledék kitöltés van a radon vizsgálatainkhoz), erről azonban semmilyen dokumentáció nem áll rendelkezésre! Továbbá nagyon fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a vizsgálataink eredeti célja csak és kizárólag olyan ásványfázisok azonosítása, illetve koncentrációjának meghatározása, amely felelős lehet a barlangi levegő radon tartalmának kialakulásáért! Tehát a fúrást ilyen szemlélettel készítettük, és csak a minket érdeklő legszükségesebb leírást készítettük el. Ezért nem állja meg a helyét a szerzőnek az a megállapítása, hogy **"Ne foglalkozunk olyan hellyel, amit szinte mindenki aki a Baradla-barlangot bejárta ismer"**. Szintén fontosnak tartjuk, hogy mivel a fúrás célja egyértelműen minta vétel volt, ezért nem olyan szemlélettel, eszközökkel és módszerekkel készítettük mintha üledékföldtani alapkutatót végeznénk. Valamint, a mintavételi cél miatt nem foglalkoztunk a szerző által is említett a Münnich átjáróban ismert, laminált finomszemcsés kitöltéssel, hiszen bármilyen részletes leírást is készítettünk erről a feltárásról azzal egy atomfizikai labor gamma spektroszkópja nem tud mit kezdeni! Valóban igaza lehet a Szerzőnek, hogy később lehetőségünk lett volna oda vissza menni, de mind a mai napig úgy gondoljuk, hogy kutatásaink jelenlegi fázisában semmilyen többlet információt nem hordoz számunkra, hogy tudjuk, hogy hány és milyen vastagságú réteg található a Münnich átjáróban. Mindezen túl úgy gondoljuk, hogy egy nagyobb terjedelmű értekezésben (ha valaki doktori értekezést kíván írni a Baradla-barlang üledékeiből, és nem egy konferencia kötetben egy cikket), akkor nem hagyhatja figyelmen kívül ezt a kétségkívül könnyen vizsgálható feltárást. Továbbá szeretnénk jelezni, hogy az adott helyen (Baradla-barlang Münnich átjáró) amit a Szerző említ, hogy **"Ne foglalkozunk olyan hellyel, amit szinte mindenki aki a Baradla-barlangot bejárta ismer"** az elmúlt (2005, 2006) években rajtunk kívül más – máig ismeretlen kutató – minden féle szakszerűséget, és az ANPI kutatási szabályait mellőző módon végzett valamilyen kutatásokat (ezek nyomai hosszú ideig megfigyelhetőek voltak a helyszínen /múlt időt azért használunk, mert kb. 3 hónapja nem jártunk a megadott helyen/), amelyek eredményeit nem sikerült semmilyen publikációban megtalálni. Tehát nem csak mi hanem más is úgy gondolja, hogy ez a terület további kutatásokra érdemes. De ismeretlen kutató társunk nem osztotta meg a tudományos közvéleménnyel eredményeit. Illetve azt se, milyen célból, és milyen vizsgálatokat végzett. Csak a korhűség miatt jegyezzük meg, hogy ismeretlen kutató társunk tevékenysége miatt több figyelmeztetést kaptunk az ANPI illetékeseitől, hogy állítsuk helyre az eredeti állapotokat, rendre azt a választ tudtuk adni, hogy az ANPI illetékesei által kifogásolt kutatási tevékenységet nem mi végeztük, így annak nyomait nem áll módunkban eltávolítani, a mi tevékenységünk mindenben megfelel a kutatási engedélyünkben megfogalmazott követelményeknek. Jelentésekben és cikkekben az

eredményeinkről beszámolunk, minden fúrásunk és mintavételi pontunk jól azonosítható és dokumentált.

2. "A fúrásnak helye van, a "Münnich átjáró előtt"..."

1. A fúrásnak helye van, a "Münnich-átjáró előtt" megjelölés nem mondtat semmit arról, hogy a helyszín az átjáró melyik oldalán volt. A fogalom "a terem sarokában" sem is rólat, terem az átjáró mindkét oldalán van, sőt ott van az igazán nagy terem, ahol a fúrás valószínűleg nem végeztek.

Igen tudjuk, hogy a fúrásnak helye van, úgy gondoltuk és gondoljuk mind a mai napig, hogy a Baradla-barlang esetén a barlangban szokásos – a vízrajzi tárgyalásmódból örökölt – a Styx patak mai folyásirányának megfelelően értelmezhető az előtt, mögött, jobbra, balra fogalom. Hiszen a vízfolyásokat is ennek megfelelően szelvényezik. A Baradla esetében a XX. sz. elején a Pogány-Czenger féle hossz mérés óta ezt erősíti az aggteleki főbejárattól húzódó számozás, amellyel minden hektométer végét máig jól látható, közel egy méter nagyságú számokkal megjelölték. Megjegyezzük, hogy ugyanilyen irányban számozódik az összes híd is! Valamint a legtöbb szerzőnél egyértelmű az Aggtelektől Jósvalfó felé haladási irányban, illetve az ezzel megegyező folyási irányban az előtt, mögött, jobbra, balra kifejezés. Úgy gondoljuk, hogy a konferencia publikáció tömör fogalmazása mellett egy olyan helyen ahol nagyon egyértelmű – mert minden leírás ezt az irányítottságot követi, Vass Imre 1829-ben megjelent munkája óta!, megengedhető az, hogy nem jelöltük külön az irányt, hogy honnan nézve "előtt", így ennek fényében a Szerző ezen megjegyzését felesleges, rosszindulatú szószálhasogatásnak tekintjük. Mégis a Szerző kérésére kiegészítjük cikkünket a fúrás pontos koordinátáinak megadásával (a koordinátákat a ma már elterjedten használt, vetületi rendszer független, nemzetközi WGS84 rendszerben adjuk meg), tehát a Münnich átjárónál készített és vizsgált fúrás koordinátái:

φ : **N48°28'38.4714"** λ : **020°30'23.5004"**, HAE: **352.5 m**, a bolygatatlan mintavevővel készített fúrás koordinátái: φ : **N48°28'38.4684"** λ : **020°30'23.5199"**, HAE: **352.5 m**. A koordináták vízszintes pontossága +/-0.3m, magassági adat pontossága +/-0.5m, a két fúrás relatív koordinátáinak bizonytalansága: +/- 3 cm.

Elismerjük, hogy a bemutatott térképvázlatról lemaradt a fúrás azonosítása, a csigafúrással készült furat az 5. számú, a bolygatatlan mintavevővel készített fúrás a 4. számú fúrás.

3. "A fúrásnak műszaki jellemzői vannak..."

3. A fúrásnak műszaki jellemzői vannak, a "csigafúrás", "bolygatatlan mintavevő" megjelölés kiegészítés. Jég: a fúrás átmérője, a csigafúrás típusa (pl. Borro spinál) más tájékoztatást a földtani korszak-határokról, ha a cél nem csupán egy "furat" készítése.

A szerző ezen megjegyzésével is teljes mértékben egyetértünk, azonban úgy gondoljuk, hogy egy konferencia kötetben megjelent cikk olvasói számára nem hordoz információt, hogy milyen típusú, milyen átmérőjű berendezéssel készült. Mivel nem ez a lényeges információ. Mind a tudományos kutatásban mind pl. a térképészetben nagyon fontos az, hogy egy kész munkában a szerzők el tudják különíteni a lényeges és lényegtelen információkat. Ezért készítenek pl. mind a mai napig különböző célból különböző térképeket, holott légifelvételek már közel 70 éve a rendelkezésünkre állnak amelyeken minden látszik! Mégis eltérő tartalmi és formai elemei vannak pl. egy autótérképnek, egy katonai térképnek stb. Pontosan ezért a geológiai kutatásban mindmáig feltárás rajzokat és leírásokat közölnek a nagyrészletességű fényképfelvételek helyett, annak ellenére, hogy a mai technikával olcsón készíthető nagyon részletgazdag, pontos felvétel. Ennek következtében a különböző célból készülő munkáknak,

cikkeknek is eltérő tartalmuk és formai elemeik vannak. Abban az esetben ha követtük volna a Szerző által számon kért részletes, mindenre kiterjedő tárgyalásmódot a cikkünk nem néhány oldal, hanem néhány kötetnyi lett volna. Véleményünk szerint csak a Münnich átjáró és környékéről több tucat oldalnyi értekezés készíthető, mivel ez a Baradla-barlang egyik legösszetettebb szakasza, mind morfológiai mind üledéköltani és végső soron barlangképződési szempontból is. Mint jelen értekezésünk bevezetőjében említettük a konferencia kötetben megjelenő cikk sajátos tömör fogalmazás módot követel meg, ezért nem tartottuk és nem tartjuk mindmáig lényegesnek olyan műszaki jellemzők közlését amelyek nincs gyakorlati jelentősége a téma megismerése, és az eredmények értékelése szempontjából. A Szerző kérésére szintén élnénk azzal a kiegészítési lehetőséggel, hogy itt megadjuk az alkalmazott berendezések műszaki jellemzőit:

- csigafúró berendezés: 55 mm átmérőjű a talajmechanikában elterjedten használt kézi fúrókészlet, 40 mm Ø réz mintavevő hengerrel kiegészítve

- a bolygatatlan mintavétel ASS gyártmányú SSK-01/5m típusú talaj mintavevő készlettel készült.

4. "Ha a fúrásból valami "szokatlan" kerül elő..."

Mint említettük a fúrás mintavételi célból készült és nem az üledék megfigyelése céljából. A szerző által feltett kérdéseket nem vizsgáltuk.

5. "Értékes adat lehetett volna..."

Itt szintén egyetértünk a szerző megjegyzésével, valóban kimaradt a cikkből, hogy a fúrások nem érték el a kitöltés alját, a rendelkezésre álló fúrórudazat elfogyott, ezért hagytuk abba a fúrást.

Összegzésként elismerjük, hogy a Szerző által megfogalmazott észrevételek közül két észrevétel jogos. A többi észrevételre részletesen kitértünk. Szeretnénk nyomatékosan kijelenteni, hogy úgy véljük, hogy senki nem tévedhetetlen, még egy tudományos cikkben is lehetnek tévedések, amely még a leggondosabb lektorálás után is megmaradhatnak. Kijelentjük, hogy mindezen általunk jogosnak ítélt észrevételek mellett is fenntartjuk mindazt amit a korábbi cikkünkben, illetve az azóta megjelent publikációinkban közöltünk.

A Szerző Úr még egy kijelentésére szeretnénk részletesebben visszatérni:

Hogy hogy jön ez ide? Ne foglalkozunk olyan hellyel, amit szinte mindenki, aki a Baradla-barlangot bejárta ismer. Férdeklő a fúrórudazat, de a mintavétel...

Ezzel a kijelentéssel, mint a tudományos életben működő kutatók nem tudunk semmilyen formában egyetérteni, sőt úgy ítéljük meg ezen kijelentését, hogy az kifejezetten káros, elsősorban a következő tények alapján:

1. Az elmúlt kb. 10-15 évben a műszeres anyagvizsgálatok olyan mértékben fejlődtek, hogy olyan eljárások váltak hétköznapivá amik azelőtt vagy nem léteztek, vagy olyan költségesek voltak amelyet egy átlagos kutató nem engedhetett meg magának. Sajnos ezen korszerű módszerek alkalmazásával nagyon sok korábbi mérést meg kell ismételni, és sok esetben a korábbi eredményektől lényegesen eltérő eredményeket kaphatunk

2. A számítástechnika elterjedésével, és költségének lényeges csökkenésével rohamosan terjednek olyan matematikai módszerek amelyek egy teljesen újfajta gondolkodásmódot követelnek meg a kutatóktól, egészen a terepi mintavételezési folyamattól a laboratóriumi munkán át egészen az eredmények bemutatásáig.

3. Ha a korszerű anyagvizsgálati módszereket kiegészítjük a legkorszerűbb matematikai módszerekben rejlő lehetőségekkel olyan új eredményeket kapunk számtalan

területen, amely nagymértékben megváltoztatja a korábbi megállapításokat. Ez nem jelenti azt, hogy elődeink munkáit ki kell dobni, hiszen nélkülük nem léteznének ezek a módszerek. Azzal is egyetértünk, hogy elődeink munkáiból tanulni kell, és figyelembe kell venni akkor amikor megtervezzük, kivitelezük a legkorszerűbb eszközök teljes fegyvertárát felsorakoztató korszerű kutatásainkat. Szerencsére általában a mai módszerekkel is hasonló eredményeket kapunk mint elődeink az Ő korokban, de sok esetben azt pontosítja, illetve néhány esetben ellentmondó eredményeket is kaphatunk. Pontosan ezért nem engedhetjük meg az olyan kijelentéseket mint amit a Szerző tett.

4. Szintén fontos azt is tudni, hogy nem csak a módszerek fejlődtek, hanem ezzel egyidejűleg ezek költségei is jelentősen csökkentek, továbbá jelentősen csökkentek a terepi munka költségei. Ma egy átlagos fizetésből lényegesen nagyobb távolság tehető meg, mint akár 10-15-20 évvel ezelőtt. Ez jelentősen megnöveli a mai kutatók lehetőségeit, megnöveli azt a távolságot amelyen belül érdemi munkát tudnak végezni. Ezzel egy időben az egyéb felszerelések is sokat fejlődtek, így a mai Thermo, Polar, Gore-Tex és egyéb hőszigetelő textíliák illetve az abból készült ruházat lényegesen megnöveli azt az időt amit az ember egy barlangban érdemi munkával el tud tölteni. Szintén sokat fejlődött a világítás is, egyre kisebb súlyú egyre nagyobb fényerejű elektromos lámpák állnak rendelkezésünkre. A digitális fényképezőgépek rohamos elterjedése magával hozta azt, hogy olcsón nagy mennyiségben tudunk a terepen fényképfelvételeket készíteni. Mindez oda vezetett, hogy ma elérhető áron el tudunk végezni olyan vizsgálatokat amelyek vagy egyáltalán nem léteztek 10-15-20-30-50 éve, vagy költségesek voltak.

Ezen négy cáfolthatatlan tény miatt arra buzdítjuk a mai kutatókat, hogy igen is vizsgálják újra azokat a dolgokat amelyeket már elődeink vizsgáltak, a vizsgálatok tervezéséhez pedig használják fel elődeink eredményeit. Ha a korábbi szerző még él, beszéljenek vele, osszák meg vele a legkorszerűbb módszerekkel kapott eredményeket, akkor is ha esetleg ez cáfolja korábbi elméleteiket. Mi is követtük ezt a módszert amikor a 2005. évi Karsztfejlődés konferencián bemutattuk, hogy Macuha László és társai által éveken keresztül végzett vízkémiai vizsgálatok eredményeinek korszerű matematikai módszerekkel történő feldolgozása alátámasztja korábbi elképzeléseket. Publikációnkban ezért kértük fel társszerzőnek Maucha Lászlót.

Tisztelettel bátorítunk mindenkit, aki a tudományos életben dolgozik, a további kutatásokra, a konstruktivitásra és kérünk mindenkit a személyeskedő viták kerülésére. Értse meg minden kutató, hogy a másik is ember és nem vagyunk tévedhetetlenek, "*csak az nem hibázik aki nem csinál semmit*". Ha ezt elfogadjuk akkor mi tévedéseinket, hibáinkat is el fogják fogadni a többiek. És végül kiemeljük, hogy a tudományos életben a vita, ha az megfelelő körülmények között kerül lefolytatásra, végső soron a tudomány fejlődését szolgálja. A Szerző által készített "poszter" ránk vonatkozó része semmilyen formában nem tekinthető építő kritikának.

Véleményünket a fiatal generáció okulására is szánjuk, hogy lássák, hogy hogyan nem szabad tudományos vitát kezdeményezni és itt – elnézést kérünk a személyeskedésért – idézzük a Szerző egyik gondolatát:

Minden kérdés jó valaminek : pl. egy rossz példának!

Tisztelettel:

Berényi Üveges István